

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

صفر تا صد انتگرال

ابراهیم شاه ابراهیمی

پاییز ۱۴۰۰

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

معادلات

دیفرانسیل

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: معادلات مرتبه اول

فصل ۲: معادلات مرتبه دوم و بالاتر

فصل ۳: حل معادلات دیفرانسیل با سری

فصل ۴: تبدیل لاپلاس

فصل ۵: حل دستگاه معادلات دیفرانسیل

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

ریاضیات عمومی ۲

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: توابع برداری

فصل ۲: توابع چند متغیره

فصل ۳: انتگرال ۲ گانه

فصل ۴: انتگرال ۳ گانه

فصل ۵: انتگرال روی خم

فصل ۶: انتگرال روی سطح

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

ریاضیات عمومی ۱

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: اعداد مختلط

فصل ۲: حد و پیوستگی

فصل ۳: مشتق

فصل ۴: انتگرال

فصل ۵: کاربرد انتگرال

فصل ۶: سری

فصل ۷: پیوست

برای دریافت فایل و ویدئوهای اصلی کلاس به اییدی @EShahebrahimi در تلگرام پیام دهید .

وبسایت آموزش ریاضیات دانشگاهی به همراه نمونه سوالات با پاسخ تشریحی : EbiMath.com

ایده کاربردی در اکثر انتگرال‌ها } **۷ تکنیک:** (۱) تغییر متغیر } وجود یک تابع + مشتق آن در انتگرال

(۲) رادیکالی: زیر رادیکال رو بزن بترکون (تغییر متغیر) زیر رادیکال = فرجه (u) یا ضرب کردن در مزدوج

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

(۱) درجه صورت < درجه مخرج ← تقسیم دبیرستان
(۲) درجه صورت = درجه مخرج ← ایجاد مخرج در صورت + تفکیک
(۳) کسری
(۱) ۱ درجه ← ایجاد مشتق مخرج در صورت + تفکیک
(۲) ۲ درجه ← رجوع به تکنیک ۵ (مربع کامل)
(۳) درجات بالاتر ← رجوع به تکنیک ۴

تجزیه (۱) وجود عامل $(x+a)^n$ ← $\frac{A}{(x+a)^n} + \frac{B}{(x+a)^{n-1}} + \dots + \frac{Z}{(x+a)^1}$

(۴) تجزیه کسری

تجزیه (۲) وجود عامل $(ax^2+bx+C)^n$ ← $\frac{Ax+B}{(ax^2+bx+C)^n} + \frac{Cx+D}{(ax^2+bx+C)^{n-1}} + \dots + \frac{Zx+Y}{(ax^2+bx+C)^1}$

۷ تکنیک:

$$\int \sqrt{1+x^2} dx$$

$$\begin{cases} 1+x^2 = u^2 \\ 2x dx = 2u du \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \rightarrow \int (u) \left(\frac{u}{\sqrt{u^2-1}} du \right) &= \int \frac{u^2}{\sqrt{u^2-1}} du \quad \begin{cases} u^2-1 = t^2 \\ 2u du = 2t dt \end{cases} \\ &= \int \frac{t^2+1}{t} \left(\frac{t dt}{\sqrt{t^2+1}} \right) = \int \sqrt{t^2+1} dt \end{aligned}$$

$$\left. \begin{aligned} (dx = a \sec^2 \theta d\theta) \quad x = a \tan \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 + a^2 \\ (dx = a \sec \theta \tan \theta d\theta) \quad x = a \sec \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 - a^2 \\ (dx = a \cos \theta d\theta) \quad x = a \sin \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad a^2 - x^2 \end{aligned} \right\} \text{(۵) تغییر متغیر مثلثاتی}$$

$$1) \int \frac{dx}{x^2 \sqrt{4-x^2}} \begin{cases} x = 2 \sin \theta \\ dx = 2 \cos \theta d\theta \end{cases} \begin{cases} \sqrt{4-x^2} = \sqrt{4-4 \sin^2 \theta} = \sqrt{4 \cos^2 \theta} \\ = 2 |\cos \theta| = 2 \cos \theta. \end{cases}$$

$$1) -\frac{\sqrt{4-x^2}}{4x} + c$$

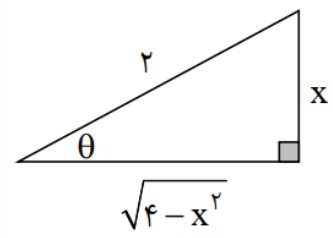
$$2) -\frac{4x}{\sqrt{4-x^2}} + c$$

$$3) -x\sqrt{4-x^2} + c$$

$$4) x\sqrt{4-x^2} + c$$

$$= \int \frac{2 \cos \theta}{4 \sin^2 \theta (2 \cos \theta)} d\theta = \frac{1}{4} \int \csc^2 \theta d\theta$$

$$= -\frac{1}{4} \cot \theta + C$$

$$= -\frac{\sqrt{4-x^2}}{4x} + C$$

تغییر متغیر $x = a \sin \theta \leftarrow a^2 - x^2$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$2) \int \frac{x^2}{\sqrt{9-x^2}} dx \begin{cases} x = 3 \sin \theta \\ dx = 3 \cos \theta d\theta \end{cases} \rightarrow \sqrt{9-x^2} = \sqrt{9-9 \sin^2 \theta} = \sqrt{9 \cos^2 \theta} = 3 |\cos \theta| = 3 \cos \theta.$$

$$1) \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \sqrt{9-x^2} + c$$

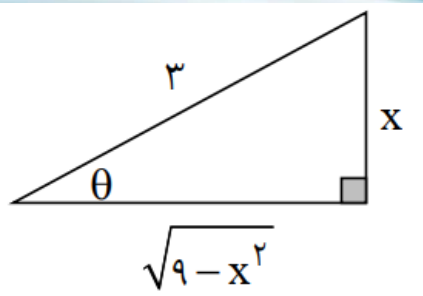
$$= \int \frac{9 \sin^2 \theta}{3 \cos \theta} 3 \cos \theta d\theta = 9 \int \sin^2 \theta d\theta$$

$$1) \sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

$$2) \frac{9}{2} \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \frac{1}{2} x + c$$

$$= 9 \int \frac{1}{2} (1 - \cos 2\theta) d\theta = \frac{9}{2} \left(\theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta \right) + C = \frac{9}{2} (\theta - \sin \theta \cos \theta) + C$$

$$3) \frac{1}{2} \left(9 \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - x \sqrt{9-x^2} \right) + c$$

$$= \frac{9}{2} \left(\sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \frac{x}{3} \cdot \frac{\sqrt{9-x^2}}{3} \right) + C$$

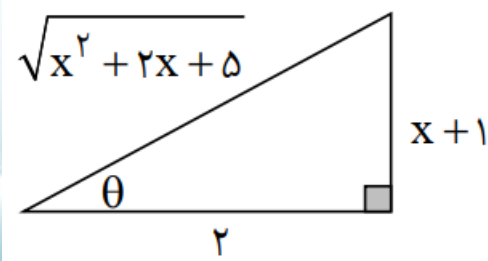
$$4) \frac{1}{2} \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - x + c$$

$$۴) \int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + 2x + 5}} = \int \frac{dx}{\sqrt{(x+1)^2 + 4}} \quad \begin{cases} x+1 = 2 \tan \theta \\ dx = 2 \sec^2 \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{2 \sec^2 \theta d\theta}{\sqrt{4 \tan^2 \theta + 4}} = \int \frac{2 \sec^2 \theta d\theta}{2 \sec \theta} = \int \sec \theta d\theta$$

$$۱) \ln \left| \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 5} + x + 1}{2} \right| + c$$

$$۴) \ln \left| \sqrt{x^2 + 2x + 5} \right| + c$$

$$= \ln |\sec \theta + \tan \theta| + C_1$$

$$۲) -\ln \left| \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 5} + x + 1}{2} \right| + c$$

$$۳) -\ln \left| \sqrt{x^2 + 2x + 5} \right| + c$$

$$= \ln \left| \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 5}}{2} + \frac{x+1}{2} \right| + C_1$$

$$5) \int \frac{dx}{x^4 \sqrt{x^2 - 2}} \quad \begin{cases} x = \sqrt{2} \sec \theta \\ dx = \sqrt{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} \rightarrow \int \frac{\sqrt{2} \sec \theta \tan \theta d\theta}{4 \sec^4 \theta \sqrt{2} \tan \theta} = \frac{1}{4} \int \cos^3 \theta d\theta$$

$$1) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) + c$$

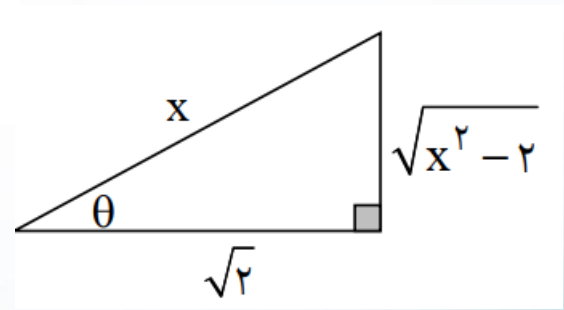
$$2) \left(\frac{\sqrt{x}}{2} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

$$3) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{2}}{x} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

$$4) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

$$= \frac{1}{4} \int (1 - \sin^2 \theta) \cos \theta d\theta \xrightarrow{\text{تغییر متغیر}} \begin{cases} u = \sin \theta \\ du = \cos \theta d\theta \end{cases} \quad x = a \sec \theta \xleftarrow{\text{تغییر متغیر}} x^2 - a^2$$

$$= \frac{1}{4} \left[\sin \theta - \frac{1}{3} \sin^3 \theta \right] + C$$

$$= \frac{1}{4} \left[\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} - \frac{(x^2 - 2)^{3/2}}{3x^3} \right] + C$$

(تست ۱۱) $\int \frac{1}{\sqrt{x+x^2}} dx$

۱) $\ln |2\sqrt{x+x^2}| + c$

۲) $\ln |2x+1+2\sqrt{x+x^2}| + c$

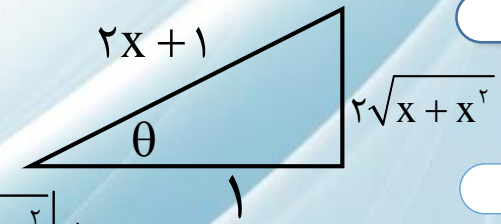
۳) $-\ln |2\sqrt{x+x^2}| + c$

۴) $\ln \left| 2x+1 + \frac{1}{2\sqrt{x+x^2}} \right| + c$

$$= \int \frac{1}{\sqrt{(x+\frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4}}} dx \quad \begin{cases} x + \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \sec \theta \\ dx = \frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{4} \sec^2 \theta - \frac{1}{4}}} \left(\frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \right)$$

$$= \int \frac{1}{\frac{1}{2} \tan \theta} \left(\frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \right) = \int \sec \theta d\theta$$

$$= \ln |\sec \theta + \tan \theta| + c = \ln |2x+1+2\sqrt{x+x^2}| + c$$

$$\text{(تست ۷)} \quad \int \frac{1}{x^2 + a^2} dx \quad \begin{cases} x = a \tan \theta \\ dx = a \sec^2 \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{a \sec^2 \theta d\theta}{a^2 (1 + \tan^2 \theta)} = \frac{1}{a} \int d\theta = \frac{1}{a} \theta + c$$

$$= \frac{1}{a} \tan^{-1} \frac{x}{a} + c$$

$$\text{۱) } \frac{1}{a} \tan^{-1} \frac{x}{a} + c \quad \text{۲) } a \tan^{-1} x + c \quad \text{۳) } \tan^{-1} \frac{x}{a} + c \quad \text{۴) } a \tan^{-1} \frac{x}{a} + c$$

کلاس آنلاین صفر تا صد انتگرال

مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

مقدمه

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

۷ تکنیک:

$$\left. \begin{aligned} (dx = a \sec^2 \theta d\theta) \quad x = a \tan \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 + a^2 \\ (dx = a \sec \theta \tan \theta d\theta) \quad x = a \sec \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 - a^2 \\ (dx = a \cos \theta d\theta) \quad x = a \sin \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad a^2 - x^2 \end{aligned} \right\} \text{(۵) تغییر متغیر مثلثاتی}$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

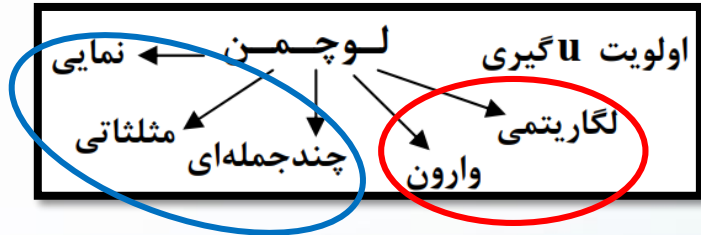
فصل (۶)
سری

(۶) جزیه جز:

$$\int u \cdot dv = uv - \int v du$$

انتگرال گیری از عبارات حاصلضرب (چند جمله ای در نمایی، نمایی در مثلثاتی، چند جمله ای در مثلثاتی، توابع معکوس، لگاریتمی و ...)

$$(uv)' = u'v + v'u \xrightarrow{\int} uv = \int v du + \int u dv$$

روش سریع

فرمول

$$۱۲) \int x \ln x \begin{cases} u = \ln x \xrightarrow{(\quad)'} du = \frac{1}{x} dx \\ dv = x dx \xrightarrow{\int} v = \frac{1}{2} x^2 \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = \frac{1}{2} x^2 \ln x - \frac{1}{2} \int x^2 \cdot \frac{1}{x} dx$$

$$= \frac{1}{2} x^2 \ln x - \frac{x^2}{4} + c$$

- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{2} + c$
- ۲) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$

- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x + \frac{x^2}{2} + c$
- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x + \frac{x^2}{4} + c$

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$۱۳) \int \ln x dx \begin{cases} \ln x = u \rightarrow \frac{dx}{x} = du \\ dx = dv \rightarrow x = v \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = x \ln x - \int x \cdot \frac{dx}{x} = x \ln x - x$$

۱) $x \ln x + x + c$

۲) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$

۳) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$

۴) $x \ln x - x + c$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

$$۱۴) \int (\ln x)^2 dx \begin{cases} u = (\ln x)^2 \xrightarrow{(\quad)'} du = 2 \ln x \cdot \frac{1}{x} dx \\ dv = dx \xrightarrow{\int} v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = x(\ln x)^2 - 2 \int x \ln x \cdot \frac{1}{x} dx$$

$$= x(\ln x)^2 - 2 \int \ln x dx$$

$$\underbrace{\int \ln x dx}_{I_1}$$

۱) $x(\ln x)^2 - 2x \ln x - 2x + c$

۲) $x(\ln x)^2 - 2x + c$

۳) $x^2 \ln x - 2x \ln x - 2x + c$

۴) $x \ln x - 2x + c$

$\Rightarrow \int (\ln x)^2 dx = x(\ln x)^2 - 2(x \ln x - x + c_1)$

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$۱۵) \int \tan^{-1} x dx \quad \begin{cases} u = \tan^{-1} x \rightarrow du = \frac{1}{1+x^2} dx \\ dv = dx \rightarrow v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du}$$

۱) $x \tan^{-1} x - \ln(\sqrt{1+x^2}) + c$

۲) $x \tan^{-1} x - \ln(1+x^2) + c$

۳) $x \tan^{-1} x - \ln(\sqrt{1+x^2}) + c$

۴) $x \tan^{-1} x - \ln(1+x^2) + c$

$$= x \tan^{-1} x - \int \frac{x}{1+x^2} dx = x \tan^{-1} x - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) + c$$

$$۱۶) \int \sin^{-1} x dx \quad \begin{cases} u = \sin^{-1} x \rightarrow du = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx \\ dv = dx \rightarrow v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du}$$

۱) $x \sin^{-1} x + \frac{1}{2} \sqrt{1-x^2} + c$

۲) $x \sin^{-1} x + \ln|\sqrt{1-x^2}| + c$

۳) $x \sin^{-1} x + \ln|1-x^2| + c$

۴) $x \sin^{-1} x + \sqrt{1-x^2} + c$

$$= x \sin^{-1} x - \int \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} dx$$

$$= x \sin^{-1} x + \sqrt{1-x^2} + c$$

$$\int x e^x dx = x e^x - e^x + c$$

\int x \cdot e^x
 \rightarrow $+$ e^x
 \rightarrow $-$ e^x

$$\int x \sin x dx = -x \cos x + \sin x + c$$

\int x \cdot $\sin x$
 \rightarrow $+$ $-\cos x$
 \rightarrow $-$ $-\sin x$

چند جمله ای \times نمایی
چند جمله ای \times مثلثاتی

نمایی \times مثلثاتی

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$\int x^2 e^x dx = x^2 e^x - 2x e^x + 2e^x + c$$

\int x^2 \cdot e^x
 \rightarrow $+$ e^x
 \rightarrow $-$ $2x e^x$
 \rightarrow $+$ $2e^x$

$$\int x^2 \sin x dx = -x^2 \cos x + 2x \sin x + 2 \cos x + c$$

\int x^2 \cdot $\sin x$
 \rightarrow $+$ $-\cos x$
 \rightarrow $-$ $2x \sin x$
 \rightarrow $+$ $2 \cos x$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

$$\int e^x \sin x dx = -e^x \cos x + e^x \sin x - \int e^x \sin x dx \rightarrow 2 \int e^x \sin x dx = -e^x \cos x + e^x \sin x$$

\int e^x \cdot $\sin x$
 \rightarrow $+$ $-\cos x$
 \rightarrow $-$ $-\sin x$

$$\rightarrow \int e^x \sin x dx = \frac{-e^x \cos x + e^x \sin x}{2} + c$$

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

۷ تکنیک:

تنها بکنش

(۱) حداقل یکی فرد: تبدیل عبارت دارای توان فرد به دیگری

بشکن

(۲) جفت زوج: روابط کاربردی $\sin^m \cdot \cos^n$ (۱)

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

(۳) جفت منفی: قرار دادن عبارت $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$

(۱) sec زوج ← تغییر متغیر $u = \tan u$ و تبدیل sec ها به tan

(۲) $\sec^m \cdot \tan^n$ یا $(\csc^m \cdot \cot^n)$ ← sec فرد ← همه تبدیل به sec و رجوع به تکنیک ۶

(۳) هر دو فرد ← تغییر متغیر $u = \sec x$

(۷) مثلثاتی

(۳) $\frac{a}{b \sin x + c \cos x + d}$ ← تغییر متغیر $Z = \tan\left(\frac{x}{2}\right)$

$$\sin x = \frac{2Z}{1+Z^2} \quad \cos x = \frac{1-Z^2}{1+Z^2} \quad dx = \frac{2dZ}{1+Z^2}$$

(۴) $\frac{a}{b \sin^2 x + c \cos^2 x}$ ← ایده همه عبارات صورت و مخرج تقسیم بر $\cos^2 x$ استفاده از تغییر متغیر $u = \tan x$

(۵) $\frac{a \sin x + b \cos x}{c \sin x + d \cos x}$ مشابه کسری ایجاد خود مخرج و مشتق مخرج در صورت

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

$$\begin{aligned} ۱) \int \sin^2 x \cos^3 x \, dx &= \int \sin^2 x \cos^2 x \cos x \, dx = \int \sin^2 x (1 - \sin^2 x) \cos x \, dx \stackrel{S}{=} \int u^2 (1 - u^2) du \\ &= \int (u^2 - u^4) du = \frac{1}{3} u^3 - \frac{1}{5} u^5 + C = \frac{1}{3} \sin^3 x - \frac{1}{5} \sin^5 x + C \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ۲) \int \sin^3 \theta \cos^4 \theta \, d\theta &= \int \sin^2 \theta \cos^4 \theta \sin \theta \, d\theta = \int (1 - \cos^2 \theta) \cos^4 \theta \sin \theta \, d\theta \stackrel{C}{=} \int (1 - u^2) u^4 (-du) \\ &= \int (u^6 - u^4) du = \frac{1}{7} u^7 - \frac{1}{5} u^5 + C = \frac{1}{7} \cos^7 \theta - \frac{1}{5} \cos^5 \theta + C \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ۴) \int \sin^5 x \, dx &= \int \sin^4 x \sin x \, dx = \int (1 - \cos^2 x)^2 \sin x \, dx \stackrel{C}{=} \int (1 - u^2)^2 (-du) \\ &= \int (-1 + 2u^2 - u^4) du = -u + \frac{2}{3} u^3 - \frac{1}{5} u^5 + C = -\frac{\cos^5(x)}{5} + \frac{2 \cos^3(x)}{3} - \cos(x) + C \end{aligned}$$

فرد تنها بکنش

مقدمه

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

مقدمه

بشکن

$$\int \cos^2 x dx = \int \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx = \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{2} \sin 2x \right) + c$$

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

بشکن

$$\int \sin^4 x dx = \int (\sin^2 x)^2 dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right)^2 dx = \frac{1}{4} \int (1 - 2\cos 2x + \cancel{\cos^2 2x}) dx = \frac{1}{4} \left(x - \sin 2x + \frac{1}{2} \int \frac{1 + \cos 4x}{2} dx \right) + c$$

بشکن

بشکن بشکن

$$\int \sin^2 x \cos^2 x dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx = \frac{1}{4} \int (1 - \cos^2 2x) dx = \frac{1}{4} \int \left(1 - \frac{1 + \cos 4x}{2} \right) dx = \frac{1}{4} \left(x - \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{4} \sin 4x \right) \right) + c$$

بشکن

بشکن بشکن

$$\int \sin^2 x \cos^4 x dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right)^2 dx = \frac{1}{4} \int (1 - \cos^2 2x) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx$$

بشکن

$$= \frac{1}{8} \int (1 + \cos 2x - \cos^2 2x - \cos^2 2x \cos 2x) dx$$

زوج بشکن

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

$$\int \tan x \sec^3 x dx = \int \tan x \sec x \sec^2 x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases} = \int u^2 du = \frac{1}{3} u^3 + C = \frac{1}{3} \sec^3 x + C$$

$$\int \tan^3 x \sec x dx = \int \tan^2 x \sec x \tan x dx = \int (\sec^2 x - 1) \sec x \tan x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases}$$

$$= \int (u^2 - 1) du = \frac{1}{3} u^3 - u + C = \frac{1}{3} \sec^3 x - \sec x + C$$

$$\int \tan^3 x \sec^5 x dx = \int \tan^2 x \sec^4 x \cdot \sec x \tan x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases}$$

$$= \int (\sec^2 x - 1) \sec^4 x \cdot \sec x \tan x dx = \int (u^2 - 1) u^4 \cdot du = \int (u^6 - u^4) du = \frac{u^7}{7} - \frac{u^5}{5} + C = \frac{\sec^7 x}{7} - \frac{\sec^5 x}{5} + C$$

$$\int \cot^5 x \csc^3 x dx = \int \cot^4 x \csc^2 x \cdot \csc x \cot x dx \quad \begin{cases} \csc x = u \\ -\csc x \cot x dx = du \end{cases}$$

$$= \int (\csc^2 x - 1)^2 \csc^2 x \cdot \csc x \cot x dx = -\int (u^2 - 1)^2 u^2 \cdot du = \int (-u^6 + 2u^4 - u^2) du$$

$$= -\frac{u^7}{7} + 2\frac{u^5}{5} - \frac{u^3}{3} + C = -\frac{\csc^7 x}{7} + 2\frac{\csc^5 x}{5} - \frac{\csc^3 x}{3} + C$$

فرد تنها بکنش

$$\int \sec x dx = \ln |\sec x + \tan x| + c \quad (\ln |\sec x + \tan x| + c)' = \frac{(\sec x + \tan x)'}{\sec x + \tan x} = \frac{\sec x \tan x + \sec^2 x}{\sec x + \tan x} = \frac{\sec x (\sec x + \tan x)}{\sec x + \tan x} = \sec x$$

مقدمه

$$\int \sec^r x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \rightarrow du = \sec x \tan x dx \\ dv = \sec^{r-1} x dx \rightarrow v = \tan x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = \sec x \tan x - \int \sec x \tan^{r-1} x dx$$

$$= \sec x \tan x - \int \sec^r x dx + \int \sec x dx$$

$$\rightarrow \int \sec^r x dx = \sec x \tan x + \ln |\sec x + \tan x| + c \quad \rightarrow \int \sec^r x dx = \frac{1}{r-1} (\sec x \tan x + \ln |\sec x + \tan x| + c)$$

$$\int \csc x dx = \ln |\csc x - \cot x| + c$$

$$\int \csc^r x dx \quad \begin{cases} u = \csc x \rightarrow du = -\csc x \cot x dx \\ dv = \csc^{r-1} x dx \rightarrow v = -\cot x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = -\csc x \cot x - \int \csc x \cot^{r-1} x dx$$

$$= -\csc x \cot x - \int \csc^r x dx + \int \csc x dx$$

$$\rightarrow \int \csc^r x dx = -\csc x \cot x + \ln |\csc x - \cot x| + c \quad \rightarrow \int \csc^r x dx = \frac{1}{r-1} (-\csc x \cot x + \ln |\csc x - \cot x|) + c$$

کد حفظی؟

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

مقدمه

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

بشکن

$$\int \tan^3 x \sec^6 x dx = \int \tan^3 x \sec^4 x \sec^2 x dx = \int \tan^3 x (1 + \tan^2 x)^2 \sec^2 x dx \begin{cases} u = \tan x \\ du = \sec^2 x dx \end{cases}$$

$$\int u^3 (1 + u^2)^2 du = \int u^3 (u^4 + 2u^2 + 1) du = \int (u^7 + 2u^5 + u^3) du = \frac{1}{8} u^8 + \frac{1}{3} u^6 + \frac{1}{4} u^4 + C$$

$$= \frac{1}{8} \tan^8 x + \frac{1}{3} \tan^6 x + \frac{1}{4} \tan^4 x + C$$

بشکن

$$\int \tan^2 \theta \sec^4 \theta d\theta = \int \tan^2 \theta \sec^2 \theta \sec^2 \theta d\theta = \int \tan^2 \theta (\tan^2 \theta + 1) \sec^2 \theta d\theta \begin{cases} u = \tan \theta \\ du = \sec^2 \theta d\theta \end{cases}$$

$$= \int u^2 (u^2 + 1) du = \int (u^4 + u^2) du = \frac{1}{5} u^5 + \frac{1}{3} u^3 + C = \frac{1}{5} \tan^5 \theta + \frac{1}{3} \tan^3 \theta + C$$

بشکن

$$\int \csc^4 x \cot^4 x dx = \int \csc^2 x \cot^4 x \csc^2 x dx = \int (\cot^2 x + 1) \cot^4 x \csc^2 x dx \begin{cases} u = \cot \theta \\ du = -\csc^2 \theta d\theta \end{cases}$$

$$= -\int (u^2 + 1) u^4 \cdot du = -\int (u^6 + u^4) du = -\frac{u^7}{7} - \frac{u^5}{5} + c$$

$$= -\frac{\cot^7 x}{7} - \frac{\cot^5 x}{5} + c$$

زوج بشکن

$$\int \frac{dx}{4 \sin^2 x + 25 \cos^2 x} = \int \frac{\sec^2 x dx}{4 \tan^2 x + 25} \begin{cases} \tan x = u \\ \sec^2 x dx = du \end{cases}$$

$$= \int \frac{du}{4u^2 + 25} = \frac{1}{4} \int \frac{du}{u^2 + \frac{25}{4}} = \frac{1}{4} \left(\frac{2}{5} \tan^{-1} \left(\frac{2u}{5} \right) \right) + c = \frac{1}{10} \tan^{-1} \left(\frac{2 \tan x}{5} \right) + c$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$\int \frac{\sin x \cos x}{\sin^4 x + \cos^4 x} dx = \int \frac{(\sin x \cos x) / \cos^4 x}{(\sin^4 x + \cos^4 x) / \cos^4 x} dx = \int \frac{\tan x \sec^2 x}{\tan^4 x + 1} dx \begin{cases} u = \tan^2 x, \\ du = 2 \tan x \sec^2 x dx \end{cases}$$

$$= \int \frac{1}{u^2 + 1} \left(\frac{1}{2} du \right) = \frac{1}{2} \tan^{-1} u + C = \frac{1}{2} \tan^{-1} (\tan^2 x) + C$$

$$\int \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x} = \int \frac{dx}{(\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x} = \int \frac{dx}{1 - 2(\sin x \cos x)^2} = \int \frac{dx}{1 - 2 \left(\frac{1}{2} \sin 2x \right)^2}$$

$$= \int \frac{dx}{1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{2 - \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{2(\sin^2 2x + \cos^2 2x) - \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{\sin^2 2x + \cos^2 2x}$$

$$\int \frac{dx}{1 + \sin x - \cos x}$$

$$\begin{cases} \sin x = \frac{2t}{1+t^2} \\ \cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \end{cases} \quad dx = \frac{2dt}{1+t^2}, \quad t = \tan\left(\frac{x}{2}\right)$$

$$\int \frac{2dt}{1+t^2} \cdot \frac{1-t^2}{1+\frac{2t}{1+t^2}-\frac{1-t^2}{1+t^2}}$$

$$= \int \frac{2dt}{1+t^2+2t-1+t^2} = \int \frac{2dt}{2t^2+2t} = \int \frac{dt}{t^2+t} = \int \left(\frac{1}{t} - \frac{1}{1+t}\right) dt$$

$$= \ln t - \ln(1+t) = \ln \left| \frac{t}{1+t} \right|$$

$$\int \frac{\cot x}{\cos x + 1} dx = \int \frac{\cos x}{\sin x(\cos x + 1)} dx = \int \frac{\frac{1-t^2}{1+t^2}}{\frac{2t}{1+t^2} \left(\frac{1-t^2}{1+t^2} + 1\right)} \cdot \frac{2}{1+t^2} dt = \int \frac{1-t^2}{(t-t^3+t+t^3)} dt = \int \frac{1-t^2}{2t} dt$$

$$= \frac{1}{2} \int \left(\frac{1}{t} - t\right) dt = \frac{1}{2} \left(\ln t - \frac{t^2}{2}\right) + c = \frac{1}{2} \left(\ln \left| \tan \frac{x}{2} \right| - \frac{1}{2} \tan^2 \frac{x}{2}\right) + c$$

$$\int \frac{\sin x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx = \int \frac{A(3 \sin x + 2 \cos x) + B(3 \cos x - 2 \sin x)}{3 \sin x + 2 \cos x} dx$$

$$= A \int \frac{3 \sin x + 2 \cos x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx + B \int \frac{3 \cos x - 2 \sin x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx = \boxed{Ax + B \ln |3 \sin x + 2 \cos x|}$$

یافتن A و B $\rightarrow 3A - 2B = 1$, $2A + 3B = 0 \rightarrow \boxed{A = \frac{3}{13}, B = \frac{-2}{13}}$

$$\int \frac{5 \cos x + 6}{2 \cos x + \sin x + 3} dx = \int \frac{A(2 \cos x + \sin x + 3) + B(-2 \sin x + \cos x)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx$$

$$= A \int \frac{(2 \cos x + \sin x + 3)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx + B \int \frac{(-2 \sin x + \cos x)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx \quad \begin{cases} 2A + B = 5 \\ A - 2B = 0 \\ 3A = 6 \end{cases}$$

$$= Ax + B \ln |2 \cos x + \sin x + 3|$$

$$= 2x + \ln |2 \cos x + \sin x + 3|$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$\int \frac{dx}{\sin^2 x \cos^2 x} \xrightarrow{1 = \sin^2 x + \cos^2 x} \int \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx$$

$$\xrightarrow{\frac{A+B}{C} = \frac{A}{C} + \frac{B}{C}} \int \left(\frac{\sin^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} \right) dx = \int \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} \right) dx = \tan x - \cot x$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$\int \sqrt{1 + \sin 2x} dx = \int \sqrt{\sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x} dx = \int \sqrt{(\sin x + \cos x)^2} dx = \int |\sin x + \cos x| dx$$

$$= -\cos x + \sin x + c$$

فصل (۲)
حد

$$\int \sqrt{1 - \cos 2x} dx$$

$$1) \sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

$$= \int \sqrt{2 \sin^2 x} dx = \sqrt{2} \int |\sin x| dx = -\sqrt{2} \cos x + c$$

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

پایان قسمت ۲

۳۰ مهر ۱۴۰۰

باتشکر از توجه شما

 EbiMath

 @EbiMath

 EbiMath

 @EShahebrahimi

 @Ebrahim_Shahebrahimi

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

معادلات

دیفرانسیل

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: معادلات مرتبه اول

فصل ۲: معادلات مرتبه دوم و بالاتر

فصل ۳: حل معادلات دیفرانسیل با سری

فصل ۴: تبدیل لاپلاس

فصل ۵: حل دستگاه معادلات دیفرانسیل

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

۲

ریاضیات عمومی

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: توابع برداری

فصل ۲: توابع چند متغیره

فصل ۳: انتگرال ۲ گانه

فصل ۴: انتگرال ۳ گانه

فصل ۵: انتگرال روی خم

فصل ۶: انتگرال روی سطح

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

۱

ریاضیات عمومی

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: اعداد مختلط

فصل ۲: حد و پیوستگی

فصل ۳: مشتق

فصل ۴: انتگرال

فصل ۵: کاربرد انتگرال

فصل ۶: سری

فصل ۷: پیوست

برای دریافت فایل و ویدئوهای اصلی کلاس به اییدی @EShahebrahimi در تلگرام پیام دهید .

وبلاگ آموزش ریاضیات دانشگاهی به همراه نمونه سوالات با پاسخ تشریحی : EbiMath.com